

Megalakult a Sárvári Tűzoltó Egylet

TŰZOLTÓ CSOPORTKÉP

A rengeteg tüzeset indokolta, hogy Sárvár polgárai összefogjanak és megalakítsák az önkéntes tűzoltóságot. Az egylet 1873. április 26-án jött létre.

A tűz nemcsak meleget ad, világít és ízletesebbé teszi az ételt, de vigyázatlanság, hanyagság vagy éppen ártó szándék nyomán pusztító hatású is tud lenni. Ennek kivédésére már az ókorban, különösen a rómaiak dolgoztak ki nemcsak tűzvédelmi

szabályzatot, de megszervezték a tűzoltóságokat is a helyi polgárokból. A középkor folyamán elsősorban a céhek és diákszervezetek feladata lett a tűzvédelem, de a települések szabályozták az építkezések módozatait, illetve a polgárok tűzzel kapcsolatos tevékenységét.

Sárvár a 19. századig a hagyományos mezővárosi képet mutatta. A házak jelentős része fából, vályogtéglából, a szegényebbeké sárral tapasztott sövényfonatból állt, és szalma-, jobb esetben faszindely tető fedte. Az udvarokon gazdasági épületek álltak, telve gabonával, szalmával, tűzifával. A konyhában nyílt tűzhelyen főztek, de nyílt lángot használtak a világításhoz is. Állandó veszélyt jelentettek a villámcsapások is. A város ennek nyomán többször is a tűz martalékává vált. 1532-ben és 1705-ben a harcok, más alkalommal a gondatlanság vagy villámcsapás következtében égtek le a város épületei. 1802-ben kétszer pusztultak el a házak.

Ennek nyomán fogadta el 1803. április 24-én az előljáróság a tűzrendészeti szabályzatot. A tanácsot, a céheket, illetve a tehetősebb polgárokat kötelezték tűzvédelmi szerszámok beszerzésére, nagy mennyiségű víz tárolására, illetve tűz esetén segédkezésre. Az 1828-ban azért épült meg a végmalmi téglagyár, hogy a lakosság tűzbiztos anyagokat használhasson az építkezéseknél. 1850-ból már adatunk van fecskendő használatáról is. Hamarosan a tűzvédelmi berendezések tárolására „fecskendő pajtát” létesítettek. 1881-ben pedig a gabona, széna és szalma tárolását megtiltották a város belterületén.

A nagyipari üzemek, a vasút megjelenése a város életében azonban hatékonyabb védekezést igényeltek. Az egyre díszesebb, méretesebb polgári épületek nagyobb vagyonokat képviseltek, amelyet jobban kellett óvni. A céhek ekkorra már nemcsak a gazdasági életből szorultak vissza, hanem ennek nyomán a rend- és tűzvédelmi feladataikat sem látták el megfelelően. Így született meg az igény egy állandó tűzoltó csapat létrehozására, amelynek ekkor egyre több példáját láthatták a város lakói országos és megyei viszonylatban is. 1867-ben a körmendi, 1868-ban a kőszegi csoport alakult meg, ennek nyomán Sárváron is megindult a szervezés.

1873. április 20-án a város előljárósága különbizottságot alakított a megalakítandó egylet alapszabályainak kidolgozására. A bizottság április 26-án ült össze, és megalakította Sárvár Mezőváros Önkéntes Tűzoltó Egyletét, és kidolgozta működési szabályzatát. Nemcsak a város, hanem a szomszédos községek védelmét is magukra vállalták. A főparancsnok Gayer Antal városbíró lett. A működést azonban csak a belügyminiszteri engedély kiállítását (1874. október 15.) követően kezdhették meg.

A vezetőség mindent megtett annak érdekében, hogy a csapat megfelelő felszereléssel és megfelelő szaktudással, gyakorlati ismeretekkel rendelkezzen. A régi városháza földszinti, korábban börtönnek használt helyiségeit kapta meg az egylet, mellette állt a „fecskendő ház”, a figyelő szolgálatot pedig a szomszédos templomtoronyból végezték. A csapat 1875. június 10-én esett át a tűzkeresztségen, amikor Sár községben egy villámcsapás által felgyújtott pajtatüzet kellett eloltaniuk.

1889-ben, a fennállás 15. jubileumán nagyszabású ünnepség keretében avatták fel az egyesület zászlaját, kitüntetések adományoztak. A szerház készletének elhelyezése azonban folyamatos gondot jelentett. Véglegesen csak a századfordulót követően oldódott meg a kérdés, amikor az akkori városon kívül, a vásártér szomszédságában jelölték ki a szerház épületét, majd mászótoronyt is toldottak hozzá. A városi önkéntes tűzoltóság itt már korszerű körülmények között végezhetette munkáját. Rendszeres résztvevői voltak a sárvári eseményeknek, tűzoltó versenyeknek itthon és külföldön egyaránt, amelyeken rangos díjakat nyertek.

1973-ban, megalakulásának 100. évfordulóján nagyszabású ünnepségeket rendeztek, az akkori tűzoltóparancsnok, a Nádasy Ferenc Múzeum igazgatója, Nógrádi Géza megírta a tűzoltóság történetét és ekkor adták át új szerházat, amelyet a régi helyébe építettek. A tűzoltóság azóta is része Sárvár életének, 1998-ban Pintér László fafaragó elkészítette Szent Flórián szobrát, amelyet a tűzoltóság kertjében állítottak fel. 2006-ban pedig egykori parancsnokokról, Gayer Endréről nevezték el a szerház mellett induló és a Vasútállomásig tartó sétányt. 135. születésnapjukról szintén nagyszabású ünnepségsorozattal emlékeztek meg 2008-ban. Az egylet egykori használati tárgyait ma a Nádasy Ferenc Múzeum őrzi.

